

PROTOCOL

GEWENST GEDRAG

voor toekomstmakers

de kweekvijver

BEKNOPTE VERSIE

Voorwoord

In dit protocol worden de regels en afspraken die gehanteerd worden op de Kweekvijver beschreven. Verder zullen er ook sancties benoemd worden, mocht iemand zich niet aan de regels en afspraken houden.

Een belangrijk uitgangspunt is dat gewenst gedrag beloond wordt en dat we voor het ongewenste gedrag de helpende hand bieden. We werken allen oplossingsgericht.

Allereerst vinden wij het belangrijk gedragsproblemen te voorkomen. Kwalitatief goed onderwijs is de belangrijkste en meest effectieve preventie. Hiermee kunnen veel gedragsproblemen worden voorkomen.

Hoe goed de kinderen zich ook houden aan onze schoolregels, het gaat soms mis. De volgende stappen zetten wij in als een leerling zich niet houdt aan een afspraak of gedragsverwachting.

- Blijf uit het conflict.
- Benader de leerling coachend
- Zijn de gedragsverwachtingen vanuit de Vreedzame school helder?
- Zijn de afspraken besproken?
- Hangen de afspraken visueel en zijn de gewenste gedragingen voldoende goed met de groep ingeoeffend?
- Praat rustig en op een neutrale toon.
- Bekrachtig elke stap in de gewenste richting direct.
- Begin iedere dag met een schone lei.
- Corrigeer het gedrag. Niet de persoon!
- Prijs op afstand en corrigeer van dichtbij.
- Vraag collega's om feedback op jouw handelen. Reflecteer. Doe meer van wat werkt en stop met dingen die niet werken;
- Als een leerling niet de keuze maakt of niet de consequentie aanvaardt, dan treedt het gedragsprotocol in werking.

Visie: onze zes **GOUDEN** regels

De 6 **gouden regels** vormen samen met ons Vreedzaam leerkrachtgedrag én het wekelijks geven van onze 6 blokken van de Vreedzame School de visie van obs de Kweekvijver.

1: We werken eraan dat iedereen zich veilig voelt.		Blok 1 De Vreedzame School
2: Samen lossen we conflicten op!		Blok 2 De Vreedzame School
3: We luisteren naar elkaar en gebruiken vriendelijke taal.		Blok 3 De Vreedzame School
4: We zijn aardig voor elkaar en proberen elkaar te begrijpen.		Blok 4 De Vreedzame School
5: We helpen elkaar.		Blok 5 De Vreedzame School
6: We waarderen elkaar zoals we zijn.		Blok 6 De Vreedzame School

ROUTEKAART GEDRAG

Onze **routekaart gedrag** geeft een duidelijke richtlijn over de te nemen stappen. De kaart bestaat uit 4 routes **A, B**, en daarnaast C en D. Bij de routekaart blijft het uitgangspunt dat we naast het geven van een sanctie ook een helpende hand bieden. Dit doen wij door met de leerling en ouder(s) in gesprek te gaan en te blijven. Er is een routekaart voor de leerkracht (zie protocol en sharepoint) en een routekaart voor de leerling. Deze routekaart hangt aan de muur bij de groene/oranje/rode plek.

Doelen van de routekaart gedrag:

1. Kinderen leren van hun vergissingen.
2. Het ongewenste of grensoverschrijdende gedrag stopt.

In de routekaart wordt gesproken over **gewenst gedrag** (zo doen wij het op onze school: **groen**), **ongewenst gedrag** (storend: **oranje**) en **grensoverschrijdend gedrag** (dit accepteren wij niet op onze school: **rood**).

Er wordt ook een verschil gemaakt of leerlingen uit **onwil** of **onvermogen** handelen. Bij onvermogen wordt IB-er ingeschakeld en volgt route C(eigen aanpak).

EERSTE BELANGRIJKE STAP

Elke ochtend zetten wij het KLEURPOTLOOD op groen licht. Het is van groot belang om er zeker van te zijn dat alle leerlingen bekend zijn met GROEN gedrag. Weten alle leerlingen wat de leerkracht verwacht? Ben je daar niet helemaal zeker van, dan is het belangrijk om dit met de leerlingen/de klas te bespreken. Elke klas heeft in de Vreedzame Schoolles van Blok 1 een les gegeven over 'Zo willen wij het in onze groep'. In elke klas hangt deze lijst met klassenafspraken aan de muur. Het is de bedoeling dat de verwachtingen van de leerkracht overeenkomen met de afspraken die de leerlingen met elkaar hebben gemaakt. Is dit niet het geval, dan maak je de afspraken die jij als leerkracht belangrijk vindt voor iedereen duidelijk. (in lijn met onze Vreedzame school). Kinderen die het op enig moment lastig vinden om zich te concentreren, kunnen ervoor kiezen om op de 'groene' plek vrijwillig plaats te nemen. Zo laten ze zien, dat ze het lastig vinden om zich te concentreren, maar dat ze dit wel willen.

Welke stappen worden er ondernomen als **ongewenst gedrag** wordt gesignaleerd?

Dit verstaan wij onder '**ongewenst gedrag**': Storend gedrag voor een ander(bijvoorbeeld een medeleerling, leerkracht, onderwijsondersteunend personeel, directie of een andere betrokkene bij school) ==> dit noemen wij **ORANJE** gedrag. ZIE kleurschema.

Route A: Routekaart maatjesklas (ongewenst gedrag)

n.b. Kinderen met individueel handelingsplan volgen eigen route. Weet je niet wie dit zijn, vraag dit aan de maatjesleerkracht.

Stap 1: De leerkracht spreekt uit welk gewenst gedrag, zie bijlage 1, de leerkracht wil zien en loopt weg om de leerling de keuze en de ruimte te geven om het gewenste gedrag te laten zien. *(bijvoorbeeld: De leerling leidt de andere kinderen in zijn groepje af tijdens het werken. De leerkracht loopt naar de leerling toe en benoemt dat het bezig is met zijn eigen werk en stil is zodat dat de andere leerlingen ook hun werk rustig kunnen maken).*

Stap 2: Laat de leerling het gewenste gedrag nog niet zien, dan benoemt de leerkracht de consequentie bij het uitblijven van het gewenste gedrag en spreekt de leerkracht de verwachting van het gewenste gedrag uit en loopt weg. *(bijvoorbeeld: Als je nu niet stil kan werken in je groepje dan stuur ik je naar de aparte oranje tafel en stoel en zit je de rest van de werkles alleen. Ik verwacht dat het niet zo ver hoeft te komen en dat jij nu stil kan werken).* De consequentie is dat de leerling bij de aparte 'oranje' tafel en stoel in het eigen lokaal gaat zitten (zie KLEURPOTLOOD-LED). Deze 'time-out' plek is gesitueerd naast één van de hoge kasten naast het digibord. De leerkracht zet de KLEURPOTLOOD-LED (die normaal gesproken op groen staat, om aan deze tafel vrijwillig te werken, werkplek) op **oranje**. De leerling mag dit alleen doen, als de leerkracht daar toestemming voor heeft gegeven. De leerling gaat hier 15 minuten zitten, en draait de zandloper om. Na afloop volgt er een kort gesprekje met de leerling, waarbij de leerling reflecteert op zijn/haar handelen, eventueel met pictogrammen (klassenafspraken, blok 1 vreedzame school, hangen in elke klas). De leerkracht spreekt positieve verwachtingen uit en maakt afspraken met de leerling. Als laatste stap zet de leerkracht de KLEURPOTLOOD-LED weer op groen, als er op die plek weer gewerkt mag worden. Mocht de 'oranje' plek bezet zijn, dan neemt de leerkracht een losse tafel en zet deze op een plek in het eigen lokaal waar de leerling zo min mogelijk afgeleid wordt/ of anderen af kan leiden.

Stap 3: Als de leerling het gewenste gedrag nog niet laat zien wordt de leerling naar de rode plek in de maatjesklas gestuurd. (Mocht dit strijd opleveren dan stuur je een leerling van je eigen groep naar de maatjesgroep, om de maatjesleerkracht in te lichten om de leerling die ongewenst gedrag vertoont, op te halen.) De consequentie is dat de leerling bij de aparte 'rode' tafel en stoel in het maatjeslokaal gaat zitten (zie KLEURPOTLOOD-LED). Deze tafel is op dezelfde plek gesitueerd, maar wordt nu een 'rode' time-out plek. De maatjesleerkracht zet de KLEURPOTLOOD-LED (die normaal gesproken op groen staat om aan deze tafel vrijwillig te werken, werkplek) op **rood**. Let op: Er zit maximaal 1 leerling in de maatjesklas. Is er een rode plek extra nodig, dan stem je dit af met een collega in de buurt, of je stuurt een app in de Kweekvijver-app met de vraag of iemand plek heeft.

BELANGRIJK

Hoe werkt onze Maatjesklas?

- De plek is zichtbaar in de klas en voorzien van de KLEURPOTLOOD-LED op de werkplek. Zo is voor iedereen zichtbaar dat je deze leerling met **rust** laat.
- De rode plek is altijd links of rechts naast het digibord, afhankelijk van de indeling van de klas, naast de hoge kasten zodat het voor de leerling altijd duidelijk is waar hij/zij moet zitten.
- De leerkracht mag deze plek alleen op dat moment veranderen, wanneer dit te goede komt voor de klas.

- Op de rode plek staat een zandloper met 15 minuten. Een leerling van de onderbouw blijft 15 minuten op de rode plek zitten. Een leerling van de bovenbouw blijft 30 minuten op de rode plek zitten.
- Mocht de tijd voorbij zijn, dan mag deze leerling **eenmaal** op gepaste wijze aangeven dat de tijd verstreken is.
- De maatjes-leerkracht zal zelf een geschikt moment kiezen om een opbouwend gesprekje met de maatjes-leerling te voeren.
- Het maken van een tekening, samen met de leerling waar Gebeurtenis-Gedachte(n)-Gevoel-Gedrag centraal staan, zou hierbij kunnen helpen.
- Naast de KLEURPOTLOOD hangt ook de routekaart voor leerlingen, aan de muur.
- De maatjesleerkracht spreekt positieve verwachtingen uit en maakt afspraken met de leerling.
- Indeling maatjesklassen: hangt bij de routekaart, staat op Sharepoint, en is bekend bij alle collega's.

Stap 4:

De maatjesleerkracht geeft een terugkoppeling op een geschikt moment aan de desbetreffende leerkracht.

Mocht je een invalleerkracht, een externe specialist, of collega zijn die dit rode gedrag gesignaleerd heeft, dan ben je verplicht om dit te noteren en het per mail/ of een notitie op papier te delen met de groepsleerkracht.

De ouders moeten bij rood gedrag gebeld worden door de groepsleerkracht. Dit is een schoolafpraak.

Er wordt een notitie in Parnassys gemaakt door de betreffende groepsleerkracht. Het onderwerp van deze notitie is 'route A maatjesklas'. Er is een standaard format voor een dergelijke notitie aangemaakt in Parnassys.

Stap 5:

Indien het gedrag binnen 3 dagen voor de 2^e keer herhaald wordt, valt dit direct onder grensoverschrijdend gedrag en wordt route B ingezet.

Route B; Grensoverschrijdend gedrag

Als een maatregel (bijvoorbeeld naar een andere leerkracht sturen van een leerling en het na schooltijd telefonisch contact hebben met de ouder(s) hierover niet het gewenste effect heeft wordt onderstaande vervolgstap ingezet:

Stap 6: Officiële waarschuwing: GELE KAART

Een officiële waarschuwing wordt gegeven als:

- Er in een korte periode (één tot twee weken) zich wederom een incident voordoet.
- Er is een situatie plaatsgevonden waarin de leerling een gevaar vormt voor de omgeving of zichzelf. * (Bijvoorbeeld het opzettelijk pijn doen van een medeleerling en/of de leerkracht).

De leerkracht informeert de directie en de leerkracht maakt een afspraak met de ouder(s). Dit gesprek vindt plaats zo spoedig mogelijk nadat de ouder(s) **mondeling** in kennis is (zijn) gesteld van de grensoverschrijdende situatie, doch niet later dan drie schooldagen na de kennisgeving. Bij dit gesprek zijn de leerkracht, ouder(s) en de desbetreffende leerling aanwezig.

- Tijdens dit gesprek wordt de officiële waarschuwing toegelicht door de leerkracht.
- Er wordt een plan van aanpak gemaakt in overleg met ouder(s) en de leerling. Dit plan wordt geregistreerd in Parnassys en wordt na ongeveer vier weken geëvalueerd. Van dit gesprek wordt een verslag (bijlage 4) gemaakt in Parnassys door de leerkracht, dit gesprek wordt op papier gegeven aan de ouder(s). Ouder(s) ondertekenen dit verslag. Het origineel wordt digitaal in het leerling dossier bewaard.
- De gele kaart wordt mondeling gegeven door de groepsleerkracht. In dit gesprek wordt aangegeven dat mocht het zo zijn dat dit gedrag zich herhaalt, er na de tijdelijke verwijdering wordt opgevolgd wordt door een rode kaart. Een voorloper op de volgende stap in de routekaart, namelijk een schorsing. Na de rode kaart kan een schorsing volgen.
- De leerling schrijft zijn eigen doel op in het kindplan (plan van aanpak) en word ook in het dossier bewaard.
-

Stap 7: Tijdelijke verwijdering uit de klas

De situatie blijft zich voordoen, ondanks de officiële waarschuwing blijft het gedrag grensoverschrijdend. De leerkracht kan de leerling voor een maximale tijdsduur van één dag verwijderen uit de klas. De leerkracht bepaalt of dit meteen gebeurt of de dag erna. De leerkracht meldt deze verwijdering bij de directie. En zet de leerling in het kamertje naast directie. De directie is verantwoordelijk voor het toezicht op de leerling gedurende de tijd dat de leerling uit de les verwijderd is. *(In het geval de directie niet aanwezig is, wordt deze wel op de hoogte gehouden. In dit geval wordt het toezicht uitgevoerd door Elise, en komt de leerling naar haar toe)*

- De leerkracht informeert en stemt af met de directie en maakt een afspraak met de ouder(s).
- Dit gesprek vindt plaats zo spoedig mogelijk nadat de ouder(s) mondeling in kennis is (zijn) gesteld van de grensoverschrijdende situatie, doch niet later dan drie schooldagen na de kennisgeving.
- Bij dit gesprek zijn de leerkracht, directie, ouder(s) en de leerling aanwezig.
- Tijdens dit gesprek wordt de tijdelijke verwijdering uit de les toegelicht door de leerkracht.
- Van dit gesprek wordt een verslag (bijlage 4) gemaakt in ParnasSys door de leerkracht, dit gesprek wordt op papier gegeven aan de ouder(s).

Stap 8: Rode kaart

De situatie blijft zich voordoen, ondanks het aangepaste plan van aanpak.

- De leerkracht informeert de directie en maakt een afspraak met de ouder(s). Dit gesprek vindt plaats zo spoedig mogelijk nadat de ouder(s) mondeling in kennis is (zijn) gesteld van de grensoverschrijdende situatie. Niet later dan een schooldag na de kennisgeving.
- Bij dit gesprek zijn de leerkracht, directie, ouder(s) en de leerling aanwezig.
- De rode kaart wordt door de directie toegelicht. In dit gesprek wordt aangegeven dat mocht het zo zijn dat dit gedrag zich herhaalt, dat er direct over wordt gestapt naar een schorsing.
- Tijdens dit gesprek wordt het verslag aangepast door de leerkracht in ParnasSys. Dit gesprek wordt op papier gegeven aan de ouder(s). Ouder(s) ondertekenen dit verslag. Het origineel wordt digitaal in het leerling dossier bewaard.

Stap 9: Schorsing

De situatie blijft zich voordoen en er ontstaat eerder dan het geplande overleg/evaluatiemoment een grensoverschrijdende situatie ondanks de hiervoor benoemde rode kaart. De directie kan een leerling, voor een periode van maximaal 5 dagen schorsen.

- De leerkracht informeert de directie en maakt een afspraak met de ouder(s). Dit gesprek vindt plaats zo spoedig mogelijk nadat de ouder(s) mondeling in kennis is (zijn) gesteld van de grensoverschrijdende situatie. Niet later dan een schooldag na de kennisgeving.
- Bij dit gesprek zijn de leerkracht, directie, ouder(s), de leerling en leerplicht aanwezig.
- De schorsing wordt door de directie toegelicht. De directie beslist over het aantal dagen dat er geschorst gaat worden na overleg met het bestuur (OPSPoor). Met instemming van het bestuur wordt overgegaan tot schorsing. Hierbij is het essentieel dat er voldoende dossier is om daadwerkelijk te schorsen (aantekeningen in ParnasSys).
- De periode van schorsing kan hooguit tweemaal met drie weken worden verlengd.
- Gedurende de periode van schorsing is de leerling de toegang tot de school en schoolomgeving ontzegt. Gedurende de schorsing wordt de leerling thuis van onderwijsmiddelen voorzien om een leerachterstand te voorkomen, door de groepsleerkracht.
- Tijdens dit gesprek wordt het verslag aangepast in ParnasSys door de leerkracht. Dit gesprek wordt op papier gegeven aan de ouder(s). Ouder(s) ondertekenen dit verslag.
- In het verslag staat een mededeling dat de ouder(s) de gelegenheid heeft/hebben binnen vijf schooldagen opmerkingen aan het verslag toe te voegen en/of correcties voor te stellen. Het verslag wordt ter kennisgeving gezonden door de directie aan het college van bestuur, de onderwijsinspectie en de leerplichtambtenaar.

Stap 10: Definitieve verwijdering van school

In geval ook de maximale schorsing niet het verbeterende effect heeft, kan de school als uiterst sanctiemiddel daarna de leerling verwijderen van school. Bij deze procedure wordt het OPSPoor-bestuur nadrukkelijk betrokken en is er nauw overleg tussen de directie en het bestuur over de te nemen stappen. Deze procedure is beschreven in het protocol "[schorsen en verwijderen](#)".

Korte samenvatting van de stappen:

- 1) Afhandeling op niveau in de klas: Leerling is bekend met klassenafspraken.
- 2) De leerkracht spreekt verwachtingen uit->Waarschuwingsgesprek
- 3) Werken op de oranje plek
- 4) Werken in de maatjesklas. ->Ouders worden gebeld
- 5) Gele kaart (Let op! Time-out komt eraan)
- 6) Officiële waarschuwing (Let op! Tijdelijke verwijdering uit de klas komt eraan)
- 7) Tijdelijke verwijdering uit de klas
- 8) Rode kaart (Let op! Schorsing komt eraan)
- 9) Schorsing
- 10) Verwijdering van school

Hieronder kun je in een overzicht zien wat wij als team Kweekvijver verstaan onder **groen**, **oranje** en **rood** gedrag.

Overzicht groen, oranje en rood gedrag

Gewenst gedrag (zo doen wij dit allemaal)	Ongewenst gedrag (gedrag wat storend is voor een ander) (Alles na 1 waarschuwing) (!!)	Grensoverschrijdend gedrag (gedrag dat wij onze school niet accepteren)
<p>Luisteren naar elkaar Goede luisterhouding Houden aan afspraken Elkaar helpen Samen spelen Niet door elkaar praten Opstekers Probleem oplossen Samen werken Elkaar aankijken Iedereen hoort erbij Geduldig zijn met een ander Elkaar helpen herinneren Elkaar steunen Rust tijdens werken Samen een ander helpen Afkoelplek gebruiken Klassenafspraken met elkaar maken en ook wijzingen wanneer dat nodig is. (welke zijn nog nodig en welke afspraken gaan al supergoed?) De school netjes houden Voorzichtig zijn met spullen Samen verantwoordelijk zijn en voelen.</p> <p>SUCCESSEN VIERN</p>	<p>Roddelen Niet aan de regels houden Schreeuwen Opzettelijk geluiden maken Napraten opzettelijk (bijv. met een gekke stem) Buitensluiten Afbrekers geven Bewust niet aankijken Pesten Brutaal zijn Bewust ordeverstoring Met opzet van je plek lopen Bewust praten voor je beurt Aan iemand anders zitten Uitdagen/ uitlokken Van mijn ouders 'mag ik slaan' (of iets anders) zeggen. Terugdoen ('als hij/zij... dan mag ik dat ook') Spullen van anderen kapot maken (ob bb?) Bewust aan spullen van anderen zitten Tijdens leertijd spelletje spelen op device Expres irriteren Zonder toestemming muziek luisteren Afkeuren van andermans keuzes Afkappen met woorden Meelopen met pesten Dreigen met geweld Ongevraagd bemoeien Rijmen op iemands naam Expres iemand naar beneden halen</p> <p>RAADZAAM: AFWEGEN OM OUDERS TELEFONISCH IN TE LICHTEN óf juist TE BERICHTEN IN OUDERPORTAAL</p>	<p>Schoppen Schreeuwen tegen iemand persoonlijk Slaan Bijten Ongepaste aanrakingen (bijv. billen knijpen) Schelden met ziektes, uiterlijk, seksualiteit, huidkleur of ras Stelen Oranje gedrag vertonen op de oranje plek (!) Regelmatig pesten Regelmatig fysiek geweld Grof taalgebruik Spugen naar iemand Ongepaste bewegingen Intimideren (bang maken) Weglopen zonder toestemming (!) afkoelplek in klas, andere afspraak?? Respectloos zijn Fysiek lastigvallen Herhaaldelijk oranje gedrag vertonen Schelden tegen een volwassene Spullen van anderen kapot maken, afpakken Tegen spullen aanschoppen. (!) Dreigen met grof geweld. (!)</p> <p>VERPLICHT:!!!!</p> <p>BIJ ROOD GEDRAG OUDERS DIRECT TELEFONISCH INLICHTEN!</p> <p>VERPLICHT:!!!!</p>

